

Зора Дрчелић

Наставница српске књижевности и језика

Рођена сам у Београду, 7. маја 1974. године. У детињству ми је било важно што су Руђер Бошковић и Петар Илић Чајковски рођени 7. маја и у тој сам подударности тражила неку симболику. Сазнање да су истог датума Немачка и Италија склопиле војни савез у предвечерје Другог светског рата одвратило ме је од сваког даљег тражења симболике у рубрици „На данашњи дан“.

Свој београдски идентитет спаковала сам у две реченице Моме Капора: „Београд није сав у Београду. Много већи део Београда је у чежњи за Београдом, која га чини лепшим него што у ствари јесте.“ Капор је ове речи посветио Београђанима расутиим по свету, али има нас који смо ту, а чезнемо за својим Београдом на исти начин. Своју чежњу лечим на Златибору и у Херцег Новом, још два топонима моје личне и породичне географије.

По завршетку школовања у Гимназији „Свети Сава“, уписала сам студије на Филолошком факултету, Одсек српска књижевност и језик са општом књижевношћу (чувена шеста група или југо-светска књижевност).

Студирала сам у годинама када се све рушило, али ми је зграда Филолошког била склониште и друга кућа. Од својих професора научила сам да, ако желиш слободно да мислиш, мораш се супротстављати онима чије мишљење делиш, без тога бићеш само шраф у нечијој пропагандној машинерији.

На првој години студија постала сам хонорарац на Радију Студио Б и заиграла у приватном луткарском позоришту чијег се имена, нажалост, не сећам. На Студију Б сам имала своју коауторску емисију „Среда је, средите се“. С луткарским позориштем обишла сам средином тмурних деведесетих све београдске основне школе, вртиће и болнице играјући у представама за децу. Позоришни и радијски хонорари били су једнако бедни, али нисам зато одустала. Програм уживо са врха Београђанке и дечији смех на представама били су највећи хонорари које сам у животу добила.

Једне вечери је на кућном савету акламацијом одлучено да прво морам да завршим студије па да слободно мислим. То је једини пут у мом животу кад сам попустила пред пропагандном машинеријом јер је била родитељска.

И ево, више од две деценије ништа више не „завршавам“. Сем текстова у недељнику НИН, у којем сам радила 12 година и текстова за недељник „Време“, у који сам дошла 2012. Било је између још неких покушаја и излета у друге новине, али ниједне нису подразумевале слободу о којој сам учила на факултету и живела је у редакцијама НИН-а и „Времена“.

Онлајн школа „Сава“ дошла је у тренутку када се свет усковитлао на начин чије се сразмере сада не могу сагледати. Своју нову слободну зону препознала сам у потрази за дечијим смехом, оним истим са луткарских представа који ми је испунио туробне деведесете, између лоших вести, студентских протеста и испита.

И тад је било неко време, као и сада, као што је Иво Андрић једном записао: „Зли завладају а добри им се покоре, неваљали и малоумни проговоре, а честити и мудри умукну, правоверни изгубе наду и правац у животу.“

Таква времена не трају дуго, али треба их искористити ваљано. Тад нема боље инвестиције него у дечији смех. То је једино што инфлација не може појести. У школи „Сава“ деца из целог света широм отворених очију слушају зашто је Андрић волео мостове, а Бранко Радичевић Мину, ћерку Вука Стефановића Караџића, како је Свети Сава укротио вука, и одушевљено пишу писаним словима ћирилице, а своја имена и првим словенским писмом – глагољицом. Њихова радост што уче језик свог завичаја, српску културу и традицију сигуран је залог за нека будућа, боља времена.

Не верујем да бих успела да препознам идеју школе „Сава“ да ми се у трагању за оно мало слободних зона на свету нису догодили Стојан и наш син, Максим. Наш смех је мој животни покретач.